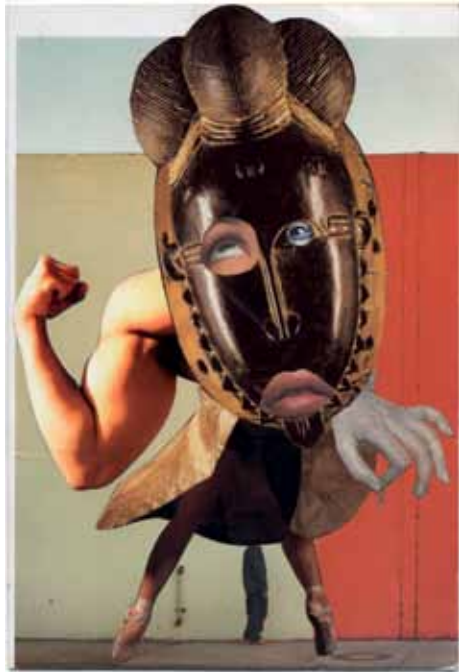

txt Nederland

Sally Wassink, ansichtkaart (naar Hoch), 2007. Te zien op 'Powermask – curated by Walter van Beirendonck'.

Het Wereldmuseum nodigde Walter van Beirendonck naar Rotterdam uit om er de tentoonstelling **'POWERMASK'** te cureren.

De Antwerpse modeontwerper, gefascineerd en geïnspireerd door het fenomeen masker, geeft er zijn eigenzinnige kijk op het masker in de mode en de kunst, maar ook als fetisj en ritueel object (01-09 t/m 07-01) +++ De eerstkomende veiling van **Notarishuis Arnhem** zal plaatsvinden op hun gloednieuwe locatie op het adres De Toekomst 4. Dit bevindt zich op het bedrijventerrein de Seingraaf te Duiven. De ruimte – die twee maal zo groot is als de oude – kan reeds bewonderd worden tijdens de kijkdagen op 2 en 3 september, gevolgd door de veiling op 4 september +++ **Vijf conservatoren van het Keramiekmuseum Princessehof en het Fries Museum zullen op woensdag 6 september klaar zitten om uw vragen te beantwoorden tijdens het antiëkspreekuur.** U mag tot drie stukken Europese of Aziatische keramiek, schilderijen en prenten, zilver en historisch textiel meebrengen +++ Eveneens op 6 september gaat het nieuwe theater en de nieuwe centrale hal van **Singer Laren** officieel open. Maar bewoners van Laren wachten misschien het best tot 10

Zaaloverzicht van de tentoonstelling 'Mondrian – Man Ray' bij galerie Kunstausstellung Kühl & Kühn te Dresden. Het betreffende werk hangt links van de deuropening. Archief Joop M. Joosten, RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.

september. Want dan zijn zij allen te gast op het feest, dat opgeluisterd wordt door optredens van Edsilia Rombley en de bigband van het Conservatorium Amsterdam +++ **Haast u naar de site van de Groninger Museumnacht**, want daar kunt u voor € 5 een passe-partout kopen die u op 9 september tot na middernacht toegang geeft tot het GRID Grafisch Museum, het Groninger Museum, het Nederlands Stripmuseum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum én

Stan Douglas, 'Win, Place or Show', 1998. Collectie De Pont Museum, Tilburg.

MUSEUM DE PONT 25 JAAR

In september viert Museum De Pont in Tilburg haar zilveren jubileum. Op 16 september wordt het beeld van Anish Kapoor koninklijk onthuld. Maar ook blikt de tentoonstelling 'WeerZien' (16-09 t/m 18-01) terug op de afgelopen vijftig jaar door vijftig van de meest bijzondere kunst-

werken die het museum in al die jaren ren als bruikleen mocht ontvangen opnieuw uit te nodigen. Als waren het oude vrienden die ze opnieuw te gast vragen. Daarbij zitten werken van Marlene Dumas, Roni Horn, Marc Mulders, Rob Birza, Thomas Schütte en Christian Boltanski. Meteen

geeft deze tentoonstelling ook een inzicht in de geschiedenis van De Pont, want een groot deel van wat ooit op de allereerste expositie te zien was, keert terug. Maar ook volgen we hoe de ambities van het museum nadien evolueerden.

Simon Moulin bij Hein Klaver

Dit jaar is een feestelijk jaar voor Hein Klaver, want diens kunsthandel bestaat vijftig jaar. Afgelopen zomer hadden ze hun druk bezochte jubileumtentoonstelling, en dit najaar hebben ze nog iets in petto: samen met de erven van de schilder en lithograaf Simon Moulin (1866-1948) brengen zij een tentoonstelling met schilderijen en werken op papier uit Moulijns nalatenschap. Op zondag 1 oktober wordt de expositie geopend door Jan Jaap Hey, oud-conservator van het Drents Museum. "Nadien is de tentoonstelling nog te bezichtigen van 6 tot en met 8 oktober, en van 13 tot en met 15 oktober. www.heinklaver.nl

Simon Moulin, 'Drents landschap', 1896. Gouache en pastel, 40,5 x 55 cm. Gemonogrammeerd en gedateerd rechtsonder.

het Universiteitsmuseum. Extra leuk zijn de performances, muzikale omlijsting, workshops en ontmoetingen met kunstenaars en ontwerpers. www.groningermuseumnacht.nl +++ Emeritus hoogleraar en kunstenaar **Carel Blotkamp** heeft de vaste collectie van Museum Boijmans Van Beuningen volledig anders opgesteld, met de bedoeling de bezoekers te verleiden om langer naar de stukken te kijken. Op 10, 17 en 24 september geeft hij uitleg bij deze presentatie 'De collectie als tijdmachine' in een serie korte colleges +++ In juni werd het elfde en laatste deel van de reeks 'Kunstkritiek in Nederland 1885-2015' gepubliceerd. Als finale afronding komen de auteurs op 15 september samen in het Auditorium van het Rijksmuseum voor een **symposium over de betekenis van de kunstkritiek** in de huidige kunstwereld +++ Een dag later, op 16 september, wordt u in Gorsel verwacht, waar het Venduehuis Den Haag een **taxatiedag in Museum MORE** houdt +++ In de nieuwe tentoonstellingen 'The Making of Modern Art' en 'The Way Beyond Art' onderzoekt het **Van Abbe-museum** hoe de veranderende wereld de moderne kunst mee heeft gecreëerd, maar ook hoe onze visie op onze omgeving verandert dankzij kunst. Deze kaderen in een

Erwin Olaf, 'Her Royal Highness Princess Máxima of the Netherlands', 2011. Te zien op 'Vrouwen van Oranje' in Museum Jan Cunen.

drie jaren durend programma, dat pas echt in gang wordt gezet met het openingsweekend op 21, 22 en 23 september. Zo staat op vrijdag een seminar gepland rond het verzamelen van kunst in de huidige tijd. Zaterdag is het museum gratis toegankelijk

en kunt u deelnemen aan rondleidingen, een kinderknutselclub, een theaterrondleiding en de 10e Young Art Night, een avond vol en voor jong geweld +++ Na een verbouwing en uitbreiding heropent het Museum Jan Cunen op 30 september met **'Powervrouwen'**: vier tentoonstellingen waarin de vrouw krachtig en inspirerend centraal staat. In 'Vrouwen van Oranje' zien we een 50-tal monumentale en intieme portretten van vijf Nederlandse vorstinnen. Fotografe Nicky Hoogendijk en beeldhouwster Margot Homan krijgen elk een tentoonstelling. En 'De pil van Oss' vertelt het verhaal van het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw (t/m 14-01) +++ Conservator Wietse Coppes van het RKD wist dankzij een nieuw opgedoken foto een onbekend werk van **Piet Mondriaan** te identificeren. De foto uit 1925 toont de tentoonstelling 'Mondrian – Man Ray' bij galerie Kunstausstellung Kühl & Kühn te Dresden en kon gelinkt worden aan zowel een inventarisbeschrijving als aan een foto van een voorheen onbekend schilderij. Nu is eindelijk bekend hoe 'Komposition XIV' uit 1922 er moet hebben uitgezien. Wat de precieze kleuren waren, zal altijd een raadsel blijven aangezien het werk verloren ging tijdens WOII.

Museale aanwinsten

Afgelopen zomer zaten de aankoopplannen van de Nederlandse musea niet stil. Zo kocht het **Drents Museum** twee schilderijen aan voor hun Drentse Meestercollectie: kwaliteitsschilderijen met Drenthe als onderwerp. Hierin zit voortaan een bijkomend werk van Egbert van Driest (1745-1818) en een eerste van Alexander Molinger (1836-1867) +++ Op 5 juli ging bij Christie's in Londen een 'Gezicht op Amersfoort' van Caspar van Wittel naar het **Museum Flehite**. Het werk zal prominent getoond worden op de overzichtstentoonstelling over Van Wittel in Amersfoort die begin 2019 gepland staat +++ Ook voor het **Rijksmuseum van Oudheden** was 5 juli een memorabele dag. Want die dag lukte het eindelijk om het zogenaamde Zwaard van Ommerschans te bemachtigen. Dankzij tussenkomst van de Vereniging Rembrandt kon het voor € 550.000 aangekocht worden bij Christie's Londen. Daarmee keert het ceremoniële zwaard uit de Nederlandse bronstijd na 90 jaar in een privécollectie te hebben gezeten, naar Nederland terug +++ Dit najaar start het **Purmerends Museum** met vernieuwingswerken. Als eenmaal de aardewerkzaal heringericht is, zullen hier

Streurman gezocht

Het Veenkoloniaal Museum te Veendam is op zoek naar werk van Geert Hendrik Streurman (1892-1976) om te exposeren op de in 2018 geplande tentoonstelling over het 100-jarig bestaan van de kunstenaarskring De Ploeg. Heeft u werk van Streurman, of kunt u het museum helpen, dan kunt u contact opnemen met conservator Elise van Ditmars via vanditmars@veenkoloniaalmuseum.nl of 0031 (0)598-364221.

Geert Hendrik Streurman, 'Landschap met huisjes'.

Folkert de Jong, 'Doctrine of Salvation', 2015. Collectie Gemeentemuseum Den Haag.

de zestig stukken art-nouveau-aardewerk staan die onlangs verworven werden uit de Collectie Meentwijk van verzamelaar Dirk Nienhuis +++ **Waldemar Grzimek (1918-1984)** is een van de bekendste beeldhouwers van het naoorlogse Duitsland. Zijn dochter schonk zijn nalatenschap aan een aantal Duitse musea, maar ook aan één Nederlands museum: **Museum Beelden aan Zee** kreeg in totaal 20 sculpturen en 200 tekeningen +++ Typerend voor het bevreedende oeuvre van Folkert de Jong is diens installatie 'Doctrine of Salvation', dat voortaan deel uitmaakt van de vaste collectie van het **Gemeentemuseum Den Haag**. Het werk ziet er uit als een soort glazen cel, waarop een mysterieuze koker is aangesloten +++ **En tot slot is het Westfries Museum** plotsklaps € 1,7 miljoen

Appèl Solo

De salon/expositie 'Appèl in de Kazerne' van afgelopen lente, waarbij zeven galerieën zich presenteren in de kamers van de oude marechasseekazerne te Eindhoven smaakte duidelijk naar méér. Op 2 september gaat dan ook Appèl Solo van start, dat te bezoeken is tot en met 1 oktober. Net als de eerste maal, doen Contempo Galerie, Jan van Hoof Galerie, Luyckx Gallery, Galerie Nasty Alice, Salon en Galerie Wilms mee. Nieuwkomer is Galerie Marzee. En Galerie Pennings opereert deze keer vanuit hun nieuwe ruimte aan de Geldropseweg 63 met vanaf 17 september werk van Hans Biezen en Noortje Hagens. Enkele van de achttien kunstenaars die elk een solo krijgen op Appèl Solo, zijn Joop van Deventer, Les Deux Garçons, Ernest Potters, Sjef Voets, Albert Zwaan en Nicolas Dings, die de zolder van de stallen ombouwt tot 'wunderkammer'. **www.kazerne.com**

rijker geworden. Dit is de geschatte waarde van de nalatenschap van Frans le Cocq d'Armandville, waarmee het museum jarenlang goede betrekkingen onderhield. Na diens dood bleek hij zijn hele bezit aan het museum te schenken, goed voor een grote som geld alsook honderden kunstvoorwerpen, waaronder werken van Josef Israëls, Anton Mauve en George Breitner.

NV Haga, model 3004, vaas met tijgerlelies. Herkomst: collectie Meentwijk. Collectie Purmerends Museum.

YiPart fotoveiling

Om jonge (ex)gedetineerden tijdens en na hun gevangenschap te helpen een positieve toekomst op te bouwen, werd in 2002 Young in Prison (YiP) opgericht. Sinds 2005 halen zij belangrijke financiële middelen uit hun fotoveilingen, waarvan de volgende op 7 oktober plaatsvindt in Paradiso Noord te Amsterdam. Voorafgaand, van 25 september tot en met 5 oktober, kunnen de werken bezichtigd worden in 5&33 galerie in art'otel amsterdam. De catalogus bestaat uit foto's van 80 topfotografen zoals Annie Leibovitz, Erwin Olaf, Eva Roovers, Franciscus & Franciscus, Hendrik Kerstens, Kadir van Lohuizen en Koos Breuken. De veilingavond wordt dan mooi afgesloten met live muziek, muziek en theater. Want inderdaad, vijftien jaar YiP mag gevierd worden.

www.younginprison.org/nl/yipart

txt internationaal

Nog tot en met 8 oktober kan men naar **Natura 2017**, de tentoonstelling die werd georganiseerd door Sculptuur Bredelar. Hierop is werk te zien van Sjoerd Buisman, Tim Breukers en Arian de Vette in de bijzondere context van het Klooster Bredelar in het Duitse Sauerland +++ Ter gelegenheid van hun 120e verjaardag houdt het Antwerpse veilinghuis annex galerie **Campo & Campo** een jubileumtentoonstelling met werk van onder meer Jo Delahaut, Gaston Bertrand, Luc Peire, Reinhoud, Rik Wouters, Jules Lismonde, Roger Raveel, Maurice Wyckaert, Moïse Kisling, Wilfredo Lam, Bruno Vekemans, Jules Schmalzigaug, Bert De Beul en Feng Zhengjie. Enkele van deze werken werden in bruikleen gegeven, maar de meeste zijn ook te koop. Ze kunnen alle bekeken worden van 8 tot en met 29 september +++ **Van Eyck, Vermeer, Brueghel, Rembrandt en de andere Oude Meesters** trekken jaarlijks duizenden toeristen naar Nederland en Vlaanderen. Ook internationale musea pronken maar wat graag met hun Hollandse en Vlaamse meesterwerken. Of moeten we ze allemaal eerder onder de vlag van de Lage Landen categoriseren? Hoe verhouden de economische (toeristische) belangen zich tot

Jacob van Ruisdael, 'Gezicht op Haarlem', ca.1660 © The Bute Collection at Mount Stuart.

de artistieke belangen? En hoe gaan de musea om met ons verleden? Op zaterdag 9 september buigen Manfred Sellink (KMSKA), Ann Demeester (Frans Hals Museum), Philip Van den Bossche (Mu.ZEE) en Emilie Gordenker (Mauritshuis) zich over deze kwesties. Dit debat vindt plaats in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen en is gratis bij te wonen. Wel dient ingeschreven te worden door te mailen naar onserfdeel@onservedeel.be +++ ICAMT, het Internationale Comité van ICOM voor architectuur en museumtechniek en FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, organiseren van 14 tot en met 16 september een internationale **conferentie rond duurzaam verbouwen en museumtechniek**. Drie dagen lang lichten museumprofessionals, architecten en scenografen hun ervaringen en werk toe tijdens de bezoeken aan een 7-tal musea in Vlaanderen en Brussel. Meer info en inschrijven via **www.faro.be** +++ In Schotland is nog tot en met 14 januari de tentoonstelling 'Art of Power' te zien in Mount Stuart (eiland Bute) en The Hunterian Art Gallery (Glasgow). Deze toont de topstukken in de collectie van John Stuart, de derde graaf van Bute (1713-1792),

Luc Peire, 'Sou-sen-gi', 1974. Olieverf op doek, 73 x 50 cm. gesigneerd. Te zien bij Campo & Campo.

waaronder werken van Jan Steen, Jacob van Ruisdael, Jan Brueghel I en Antoon Van Dyck. Tijdens een driedaags symposium op 2, 3 en 4 oktober verdiept men zich echter meer in de thema's die de expositie aansnijdt, zoals de vraag hoe men in het 18e-eeuwse Engeland naar Vlaamse en Hollandse kunst keek. **www.mountstuart.com** +++ documenta 14 loopt nog tot 17 september, waarna het tentoonstellingsproject opnieuw voor vijf jaar de kast in gaat. 'Om het concept en de beleving van documenta ook in de tussentijd levendig te houden', plant men de bouw van een **documenta-instituut**, dat plaats zou bieden aan debatten, conferenties en andere evenementen. Het instituut zou in Kassel komen, nabij de universiteit en zou € 24 miljoen kosten +++ **François Pinault** is een stap dichterbij de concretisering van zijn plannen voor diens nieuwe privé-museum in het hartje van Parijs. In ruil voor een grondige renovatie, krijgt hij namelijk de historische **Bourse de Commerce de Paris** voor vijftig jaar in pand. De Japanse architect Tadao Ando zal binnenin het cirkelvormige gebouw een gigantische betonnen cirkel bouwen, die als wand zal dienen voor Pinaults privécollectie, goed voor ruim 3.500 werken van in totaal € 1,25 miljard.